

**DUNĂREA,
O PILDĂ DE RĂBDARE, STATORNICIE, DRAGOSTE ȘI ÎNȚELEPCIUNE**

Dunărea, fluviul ce nu-și uită niciodată drumul, fluviul ce a avut răbdare să asculte ani și ani lacrimile și zâmbetele oamenilor a fost mereu o pildă în păstrarea învățăturilor strămoșești, a tradițiilor fără de care omul s-ar asemana unui copac fără rădăcini, unui copac ce se ofilește cu prima rafală de vânt, a unui copac ce nu are un nume care să-i definească originea.

Dumitru Radu Popescu în nuvela „Duios Anastasia trecea“ insistă asupra importanței păstrării obiceiurilor, tradițiilor și credințelor strămoșești. Locul în care se desfășoară acțiunea în nuvelă este un sat din județul Mehedinți prin care trecea Dunărea. Anastasia, personajul principal al operei, o păstrătoare a credințelor strămoșești, îngropă un partizan sârb respectând tradiția din bătrâni. Partizanul sârb a fost omorât de nemți și abandonat la o răscruce de drumuri ca pildă pentru alți răzvrățiți. Pentru curajul ei de a păstra credința strămoșească Anastasia a plătit cu viața, pentru că nemții au omorât-o înecând-o în closetele ocupanților. Criticul Vladimir Streinu afirmă că „tiranul visează să interzică [...] străvechile rânduieli ale sufletului românesc.“ Prin dramaticul final al Anastasiei nemții nu au reușit să interzică credințele românești, mai mult decât atât i-a încurajat pe români să nu-și uite neamul. O pildă în păstrarea valorilor strămoșești putea să le fie și fluviul ce scâldea fața satului lor și nu uita să zâmbească fiecărui răsărit de soare sau să plângă cu fiecare tunet. Cred că Anastasia a înțeles nu doar valoarea credințelor strămoșești, ci și îndemnul apei ce merge neclintită pe drumul ei.

În nuvela lui Gala Galaction „De la noi la Cladova“ Dunărea are rolul de a separa doi oameni ce puteau cădea în păcat, unul prin căderea în păcat, Popa Tonea ar fi întors spatele învățăturilor moral-religioase și familiei, celălalt personaj doar căminului său.

Scriitorul Nicolae Labiș în poezia „Dunărea“ ne invită la o călătorie imaginară spre a înțelege taina apei ce ani de-a rândul a ascultat, a răbdat și a purtat cu ea mai departe mesajul oamenilor. „Prietenii dragi, acum porni-vom / Pe malul Dunării cel clar / Și vom porni nu pe o navă / Ci pe-un vapor imaginar.“ Înainte ca Dunărea să învețe ca să pășească prin lume își adapă ființa din izvorul munților, așa cum pruncul se plămădește în pântecul mamei lui. „Cum fierbe apa în cazane / Și sar dintr-înșă stropi mărunți/ Așa-i și Dunărea când fierbe / În marele cazan din munți.“ În drumul său Dunărea nu uită să-și adune fiii lângă ea, râurile ce o îmbrățișează cu drag spre a cunoaște împreună marea. „Pe malul drept și stâng curg râuri / [...] / Căci Dunărea-i ca și o mamă/ Ce lângă ea își cheamă fiii.“ Dunărea este fluviul „Ce știe și apuse chinuri / Și bucuria de acum.“ mai spune poetul.

Poetul George Coșbuc în „Dunărea și Oltul“ subliniază importanța libertății ce aduce cu sine păstrarea graiului strămoșesc. Oltul, afluentul Dunării, este întrebător de fluviul mamă „Tu, copile drag al meu, Zbuciumat tu vii la vale/ Tulbure mereu./ Plouă mult la voi la munte, / Sate și câmpii de-neci, / Ori ți-e firea ta de-a rupe / Maluri pe unde treci?“ E firească grija părintească ce o poartă Dunărea afluenților săi, îndemnându-i la pace și armonie, însă Oltul îi arată mamei sale cauza zbuciumului său: „Nu de asta-s tulburat. / Tu pe unde-alergi prin lume, / Vezi și țări și munți frumoși, / Neamuri ce-și vorbesc ferice / Graiul din strămoși. / Și ți-e dragă țara asta / De români, căci te iubesc / Dar tu nu cunoști de-a-ntregul / Neamul românesc. / [...] / Eu de unde vin mahnitul, / [...] / Jugul este pus / Sfânta libertate este / Nume gol pe-a lor pământ.“

Folclorul în poeziile și cântecele populare vorbește despre Dunăre ca despre fluviul ce își continuă liniștit calea, chiar dacă lacrima norilor vestesc toamna sau raza soarelui verdeța verii „Triști și negrii rămân norii / Toamna când pleacă cocorii / Tu curgi liniștită-n vale / Și n-ai nicio supărare.“ („Hai, Dunărea mea“)

Dunărea este apa vie ce a purtat cu ea doina omului simplu, cântecul îndrăgostitului, durerea sufletelor ce s-au sacrificat pentru țara și credința lor strămoșească. În „Dunăre, apă vioară“ fluviul este rugat de cel înstrăinat să devină cerneală spre a putea trimite prin intermediul ei o scrisoare mamei sale în țară. În poezia „Valurile Dunării“ scrisă de poetul român Carol Scrob și pusă pe note de compozitorul Iosif Ivanovici, Dunărea vorbește despre dragostea dintre doi tineri. „Povestea lor e-acuma un dans / E melodia unui vals / Ce-l duce Dunărea cântând.“

Dunărea va rămâne pentru românii pe a căror meleaguri trece un izvor neseecat de păstrare a credințelor și obiceiurilor strămoșești.